

عنوان مقاله: روش های اولویت بندی بک لاگ در اسکرام

نویسنده مقاله: تیم فنی نیک آموز

تاریخ انتشار: ۲۶ آذر ۱۴۰۲

منبع: <https://nikamooz.com/backlog-prioritization-methods-in-scrum/>

روش های اولویت بندی بک لاگ (Backlog) و نحوه استفاده از آنها در [متدولوژی های چابک](#) (Agile) و بهره‌مندی حداکثری از آنها، نقش کلیدی ایفا می‌کنند. در روند توسعه نرم افزار (Software Development) باید ابزار کارآمدی وجود داشته باشد که قابلیت سازگاری با تغییرات و چالش‌های فرآیند توسعه را داشته باشد. در چنین شرایطی، بک لاگ محصول (Product Backlog) مشابه یک ابزار جدایی‌ناپذیر و پویا در روش‌های چابک به کمک تیم توسعه آمده است. در این مقاله، به این پرسش‌ها پاسخ داده خواهد شد که بک لاگ محصول چیست و رایج‌ترین روش های اولویت بندی بک لاگ کدامند. پیشنهاد می‌کنیم پیش از مطالعه این مطلب، نگاهی به [مقاله اسکرام چیست](#) ببیند.

بک لاگ محصول (Product Backlog) چیست؟

بک لاگ محصول (Product Backlog) یک لیست پویا و اولویت‌بندی‌شده است و در آن، مواردی همچون ویژگی‌ها (Feature ها)، بهبودات و Bug Fix هایی قرار دارند که نقشه راه محصول نرم افزاری را تشکیل می‌دهند. بک لاگ محصول به‌عنوان تنها منبع یکه و قابل اکتفا از واقعیت Development عمل می‌کند و نقطه‌نظرهای [مالک محصول](#) (Product Owner | PO)، ذی‌نفعان (Stakeholders) و تیم توسعه را به‌صورت یک مجموعه، به تصویر می‌کشد. درحقیقت، می‌توان Product Backlog را همچون یک نقشه کشف گنج تلقی کرد که تیم موردنظر، آن را با هدف ساخت یک محصول ارزشمند و موفقیت‌آمیز مورد استفاده قرار می‌دهد. بک لاگ محصول، یکی از انواع اصطلاحاتی است که در روش اسکرام به کار می‌رود. شما می‌توانید برای یادگیری سایر اصطلاحات این روش مدیریت پروژه، [مقاله](#) [واژه نامه اسکرام](#) را مطالعه کنید.

اجزای اصلی بک لاگ محصول

کامپوننت‌های اصلی بک لاگ محصول به شرح زیر است:

- **User Stories یا Features:** به این کامپوننت، تحت عنوان Feature نیز اشاره می‌شود و منظور از آن، کارایی‌هایی از یک محصول است که از دید کاربر محصول، ارزشمند هستند. User Story ها به شما کمک می‌کنند تا ویژگی‌های ایده‌آل کاربر را درک کنید. در صورتی که فیچرها پیچیده‌تر باشند و کار و زمان بیشتری را دربر بگیرند، به آن‌ها Epic گفته می‌شود. در عمل، Epic ها یک نمای سطح بالا از ویژگی‌های پیچیده و بزرگ ارائه می‌کنند و می‌توان آن‌ها را به User Story های کوچک‌تر و قابل مدیریت تبدیل کرد.
 - **Bugs Fixes:** تیم اسکرام باید بتواند به سرعت به اشکالات (Bug ها) رسیدگی کند تا به یکپارچگی محصول، خدشه‌ای وارد نشود. گاهی این خطاها به قدری اهمیت دارند که **اسپرینت** (Sprint) فعلی تیم را متوقف می‌کنند. از طرفی، قراردادن Bug ها در ابتدای لیست بک لاگ محصول، به‌عنوان یک قانون کلی در نظر گرفته می‌شود تا بدین طریق، از فراموش شدن آن‌ها اجتناب شود.
 - **Technical Debts:** بدهی فنی به‌عنوان یک مفهوم، شامل سازش‌هایی است که در طول توسعه برای دستیابی به اهداف فوری، اغلب به بهای سلامت بلندمدت کد، اعمال می‌شوند؛ بنابراین، با مدیریت صحیح بک لاگ محصول، می‌توان از انباشته شدن Technical Debt ها اجتناب کرد.
 - **Knowledge Acquisition:** در این بخش، شما اطلاعاتی را جمع‌آوری می‌کنید که برای تکمیل تسک‌های آتی نیاز خواهید داشت. به‌طور کلی، Knowledge Acquisition یک گام پژوهشی محسوب می‌شود. هنگامی که تشخیص داده شود که یک فیچر خاص، نیاز به تحقیقات بیشتری دارد، لازم است یک تسک Knowledge Acquisition همچون **پروتوتایپ** (Prototype) یا Experiment ایجاد کنید تا اطلاعات لازم برای کار روی آن Feature را به‌دست آورید.
- در ادامه مقاله روش های اولویت بندی بک لاگ، اشتباهات رایج بک لاگ محصول را مورد بررسی قرار می‌دهیم.

اشتباهات در بک لاگ محصول

رایج‌ترین اشتباهاتی که در بک لاگ محصول رخ می‌دهند، عبارتند از:

- عدم اولویت‌بندی آیتم‌های بک لاگ محصول
- پرکردن بیش از حد بک لاگ محصول، بدون تعیین اولویت‌بندی شفاف برای تسک‌ها
- نوشتن User Story ها به صورت مبهم یا ناقص
- غفلت از بهینه‌سازی و بهبود مداوم Product Backlog (طبق نظر ذی‌نفعان)
- ارائه تخمین‌ها غیرسازگار و نامتناسب با میزان پیچیدگی آیتم‌های بک لاگ
- بی‌توجهی به بدهی فنی یا همان Technical Debt
- مقاومت در اعمال تغییرات روی بک لاگ و عدم تطبیق آن با نیازمندی‌های تکامل‌یافته
- محدود ساختن مدیریت بک لاگ به تنها چند نفر از اعضای تیم
- بی‌توجهی به وابستگی‌های میان آیتم‌های بک لاگ محصول

همانطور که مشاهده می‌کنید، اشتباهات مختلفی می‌توانند در روند توسعه نرم افزار، چالش ایجاد کنند. بنابراین، توصیه می‌شود با در نظر داشتن این موارد و همچنین، آشنایی با روش های اولویت بندی بک لاگ و اقدامات مؤثر دیگر، ریسک رخداد مشکلات را کاهش دهید.

روش های اولویت بندی بک لاگ

به منظور تسهیل فرآیند توسعه نرم افزار و بهبود کارایی، انواع روش های اولویت بندی بک لاگ معرفی شدند. در ادامه، این رویکردها بررسی خواهند شد.

طرح ساده (Simple Scheme)

یکی از روش های اولویت بندی بک لاگ ، طرح ساده یا همان Simple Scheme است که در آن، آیتم‌ها با برچسب‌های اولویت ۱، اولویت ۲، اولویت ۳ و... تعیین می‌شوند. البته می‌توان به آیتم‌ها، برچسب اولویت بالا، متوسط و پایین نیز تخصیص داد. چالش روش Simple Scheme این است که مدیران اجرایی کسب و کار انتظار دارند تمامی تسک‌ها در لیست تسک‌های با اولویت بالا قرار بگیرند.

اولویت بندی MoSCoW

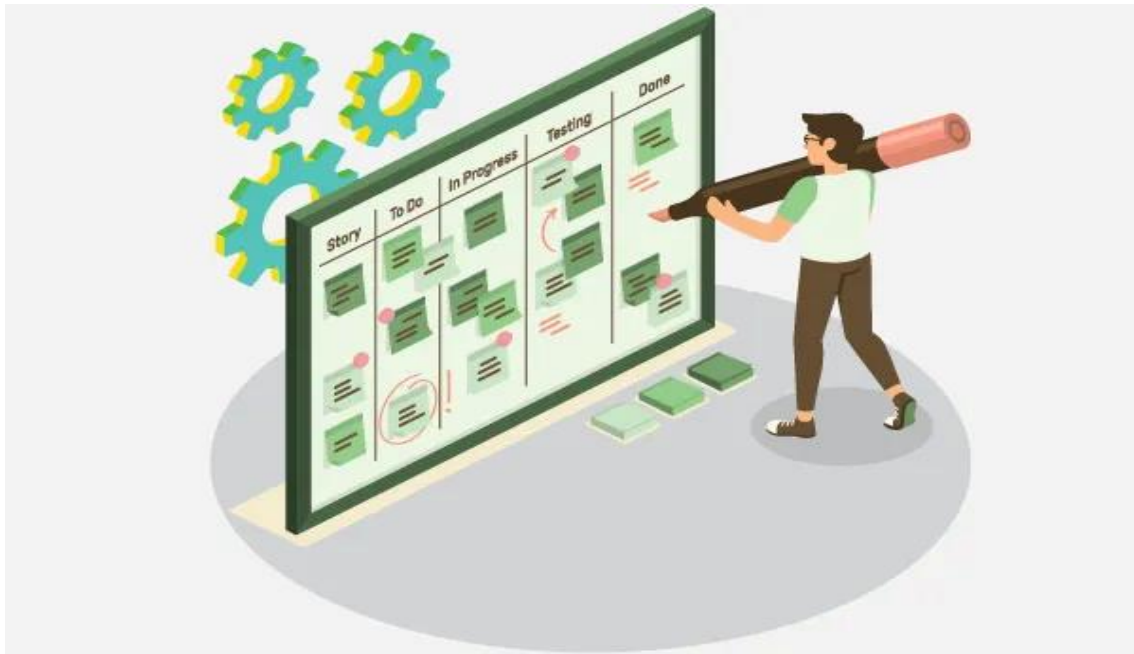
MoSCoW یکی از روش های اولویت بندی بک لاگ است که در مدیریت پروژه، به ویژه متدولوژی های چابک مانند اسکرام، به کار می رود. MoSCoW برگرفته از Should-Have، Could-Have، Must-Have و Won't-Have است. این رویکرد، به تیم توسعه و ذی نفعان کمک می کند تا نیازمندی ها یا ویژگی ها را براساس میزان اهمیت و ضرورت آن ها، دسته بندی و اولویت بندی کنند. در [ویدئو روش اولویت بندی مسکو چیست و چگونه کار می کند؟](#) تمامی جزئیات این روش را آموزش داده ایم که مشاهده آن را به شما توصیه می کنیم.

بخش های اصلی اولویت بندی MoSCoW عبارتند از:

- **Must Have:** نیازمندی های ضروری و الزامی محصول که باید به آن ها پاسخ داده شود.
- **Should Have:** ابتکار و نوآوری خاصی که ضروری نیست؛ اما وجود آن ارزشمند تلقی می شود.
- **Could Have:** موارد جذابی که داشتن آن ها مناسب است؛ اما نبودن آن ها، تأثیر قابل توجهی نمی گذارند.
- **Will Not Have:** ابتکار و نوآوری خاصی که برای یک بازه زمانی مشخص، اولویت محسوب نمی شود.

پول مونوپولی (Monopoly Money)

در این روش، به اسپانسرها یا مشتریان یک پروژه، هزینه ای برابر با بودجه پروژه داده خواهد شد و از آن ها خواسته می شود تا آن را روی Feature های سیستم، توزیع کنند. به این ترتیب، مشخص می شود که اولویت ویژگی ها به چه صورت است. البته، این روش زمانی مؤثر است که اولویت بندی به ویژگی های تجاری محدود شده باشند.

متد صد امتیازی (100Point Method)

یک گونه دیگر از روش های اولویت بندی بک لاگ ، متد صد امتیازی است که در آن، به هر یک از سهامداران، ۱۰۰ امتیاز داده می‌شود و این افراد می‌توانند از آن به منظور رأی دادن به پراهمیت‌ترین نیازمندی‌ها استفاده کنند. نحوه توزیع امتیازها به سهامداران بستگی دارد و ممکن است بخواهند به یک آیتم خاص از بک لاگ تمام ۱۰۰ امتیاز را اختصاص دهند.

تحلیل کانو (Kano Analysis)

مشابه موارد فوق، تحلیل کانو یکی از روش های اولویت بندی بک لاگ محسوب می‌شود که با استفاده از آن، می‌توان Feature های نقشه راه محصول را براساس میزانی که احتمالاً هر یک رضایت مشتریان را جذب می‌کنند، اولویت‌بندی کرد. به این ترتیب، تیم محصول می‌تواند یک ویژگی با رضایت بالا را در کنار هزینه‌های مربوط به پیاده‌سازی آن‌ها قرار دهد و بررسی کند آیا افزودن این Feature به نقشه راه، یک تصمیم عاقلانه و استراتژیک است یا خیر.

فرآیند تحلیل سلسله مراتبی (AHP)

فرآیند تحلیل سلسله مراتبی (Analytic Hierarchy Process | AHP) یک چارچوب تصمیم‌گیری محسوب می‌شود که می‌توان آن را به منظور اولویت‌بندی آیتم‌های بک لاگ محصول استفاده کرد. AHP در رسیدگی به سناریوهای حاوی تصمیمات پیچیده برای شما کاربردی خواهد بود؛ زیرا با به‌کارگیری آن، تصمیمات پیچیده به یک سلسله‌مراتب ساختاریافته از معیارها و رویکردهای جایگزین تقسیم‌بندی می‌شود و ذی‌نفعان می‌توانند با مقایسه موارد مهم، اولویت‌های اصلی کسب و کار را تعیین کنند. صرف نظر از کاربرد AHP به‌عنوان یکی از روش های اولویت بندی بک لاگ ، این رویکرد، مزیت‌هایی مانند امکان اخذ تصمیمات ساختارمند، ترویج شفافیت و بررسی‌های مربوط به سازگاری را به همراه دارد.

تکنیک Five Whys

Five Whys یک رویکرد حل مسئله است که در آن، با ۵ مرتبه پرسیدن چرایی یک موضوع، ریشه مشکل تشخیص داده می‌شود. هرچند این روش به صورت سنتی برای تجزیه و تحلیل دلیل اصلی یک مسئله استفاده می‌شود، اما می‌توان آن را به عنوان یکی از روش های اولویت بندی بک لاگ محصول نیز به کار برد. در واقع، با مطرح کردن این پرسش که چرا یک آیتم خاص از بک لاگ اهمیت دارد، بینش‌های عمیق‌تری از نیازمندی‌ها و اولویت‌ها را به دست می‌آورید.

اولویت بندی براساس ارزش، هزینه و ریسک

یکی دیگر از روش های اولویت بندی بک لاگ Product، تعیین اولویت آیتم‌های آن بر مبنای ارزش، هزینه و مقدار ریسک آن‌ها است. روش مذکور، این تضمین را می‌دهد که اعضای تیم توسعه، روی رساندن ارزشمندترین Feature تمرکز کنند و در عین حال، هزینه‌ها و ریسک‌ها به صورت کارآمد مدیریت شوند. در عمل، با در نظر داشتن سه فاکتور ارزش، هزینه و ریسک در فرآیند اولویت بندی بک لاگ محصول، تیم می‌تواند خیالش از بابت هم‌تراز بودن روند توسعه با اهداف کسب و کار راحت شود.

تخصیص عددی (Numerical Assignments)

Numerical Assignments، نوع دیگری از روش های اولویت بندی بک لاگ تلقی می‌شود که در آن، براساس یک معیار خاص، به آیتم‌های بک لاگ امتیاز داده می‌شود و سپس از آن امتیازها، به منظور تعیین ترتیب اولویت تسک‌ها استفاده خواهد شد. این رویکرد، یک روش کمی (Quantitative) برای اتخاذ تصمیم به شمار می‌رود و به آن تحت عنوان گروه‌بندی (Grouping) نیز اشاره می‌شود. شما با استفاده از تخصیص‌های عددی، یک فرآیند شفاف و ساختاریافته برای اولویت بندی بک لاگ محصول ایجاد می‌کنید.

رتبه بندی (Ranking)

از میان روش های اولویت بندی بک لاگ محصول، رتبه بندی (Ranking) روش آسان و قابل درکی محسوب می‌شود. در این رویکرد، ترتیب قرارگیری آیتم‌های Product Backlog براساس اهمیت، فوریت یا ارزش آن‌ها خواهد بود. رتبه‌بندی مزیت‌های مختلفی همچون انعطاف‌پذیری را به همراه دارد و برای تیم‌ها و پروژه‌های کوچک، انتخاب مناسبی است. با این وجود، باید توجه کرد که آیا معیار انتخاب‌شده در راستای اهداف اصلی پروژه است یا خیر.

معرفی انواع روش های اولویت بندی بک لاگ

روش های اولویت بندی بک لاگ محصول و انتخاب از میان آن‌ها، به نیازمندی‌های پروژه موردنظر و ترجیحات سازمان بستگی دارد. تعیین اولویت برای آیتم‌های بک لاگ محصول یکی از جوانب ضروری در مدیریت پروژه به روش چابک و توسعه نرم افزار به حساب می‌آید. در این فرآیند، سازماندهی و مرتب‌سازی مواردی همچون لیست Feature ها، بهبودات و خطاها براساس میزان ارزش و اهمیت آن‌ها انجام می‌شود. این مطلب، با هدف معرفی انواع روش های اولویت بندی بک لاگ و نشان دادن اهمیت آن در روند توسعه نرم افزار ارائه شد تا شما بتوانید با درک اصولی این مباحث، عملکرد خود را به‌عنوان عضوی از یک تیم توسعه، بهبود دهید.